

Geachte raadsleden,

Hierbij stuur ik u namens wethouder Broeksma de volgende mededeling.

Met vriendelijke groet,
Sanne Ros, bestuursadviseur

Uitstel inzet nieuwe snelle intercity's naar Noord-Nederland

Om de snelheid en het comfort op de lange afstanden te verbeteren heeft NS nieuwe intercity-treinen besteld, de zogenaamde Intercity Nieuwe Generatie (ICNG). De bedoeling is dat dit materieel gaat rijden op de hogesnelheidslijn tussen Breda en Amsterdam (met 200 km/u) en vanaf Amsterdam doorrijdt naar Noord-Nederland. Na infrastructurele aanpassingen kan ook op het traject naar Noord-Nederland reistijdwinst geboekt worden. Aanvankelijk was de planning dat deze treinen vanaf 2021 geleverd zouden worden en dat in 2023 de gehele vloot beschikbaar zou zijn waardoor in 2024 het dienstregelingmodel hierop aangepast kon worden. Medio 2020 hebben NS en ministerie aangegeven dat door COVID-19 vertraging is ontstaan in de levering van de treinen. Recentelijk (op 3 december jl.) is de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over het feit dat NS als gevolg van de vertraagde levering van de treinen de inzet in de dienstregeling heeft moeten uitstellen. NS heeft ons in een schrijven het volgende aangegeven:

Wij hebben moeten besluiten om de ICNG-doorkoppeling van de HSL-Zuid naar Noord- en Oost-Nederland met minimaal een jaar uit te stellen. We werken samen met de fabrikant hard aan de introductie van de ICNG. De wereldwijde problemen van COVID-19 zorgen ervoor dat de oorspronkelijke planning niet gehaald wordt. De trein wordt in verschillende landen geproduceerd en ontwikkeld. Door Corona lagen fabrieken stil, kon software niet worden uitontwikkeld en waren onderdelen niet leverbaar.

De onzekerheden met betrekking tot COVID-19 zorgen ervoor dat NS op dit moment geen nieuwe detailplanning voor de volledige introductie kan maken. NS stuurt primair op een betrouwbare introductie. Wij laten ons hierbij leiden door eerdere lessen met andere materieelintrajecties. Dit betekent dat wij betrouwbaarheid en kwaliteit boven tijdigheid stellen en geen concessies doen aan het proefbedrijf en een beheerste, stapsgewijze infasering. Dit betekent dat de beoogde dienstregelingsaanpassingen nog niet gaan plaatsvinden per dienstregeling 2024. De doorkoppeling van de IC Direct wordt voorbereid voor start per dienstregeling 2025 (medio december 2024). In de loop van 2022 gaan we proefritten rijden met de ICNG-treinen. NS verwacht eind 2022 een goed beeld van de prestaties te hebben en weer een update te kunnen geven ten aanzien van de planning voor de volgende stappen in de dienstregeling.

Vanzelfsprekend is dit een teleurstelling. Als gezamenlijke overheden in Noord-Nederland zetten wij ons al vele jaren in voor de versnelling van de treinverbinding naar de Randstad en de levering van sneller treinmaterieel is een belangrijke randvoorwaarde om versnelling via het bestaande spoor mogelijk te maken. Tegelijkertijd erkennen wij dat hier sprake is van overmacht voor NS. En wij vinden het een verstandige strategie om bij de introductie van het nieuwe treinmaterieel betrouwbaarheid en veiligheid prioriteit te geven. Voorkomen moet worden dat, om verloren tijd in te halen, onverantwoorde risico's genomen worden of veel treinen uitvallen door kinderziektes. Zodra er meer nieuws is over dit onderwerp, dan stellen we u op de hoogte.